

СИЛАБУС

з курсу «Музеєзнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток» на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 242 «Туризм»

Державний біотехнологічний університет

Обсяг курсу – 3 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 30 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – Лапченко Анастасія Сергіївна к.і.н., асистент кафедри ЮНЕСКО та соціального захисту.

Опис курсу

Пререквізити - базові знання з дисциплін: історія України, всесвітня історія, географія, культурологія, філософія, політологія, соціологія.

Метою вивчення курсу «Музеєзнавство, екскурсознавство, охорона пам'яток» є створення комплексу теоретичних знань та практичних вмінь з музеєзнавства, вивчення всіх існуючих у сучасному світі форм, видів та напрямків роботи музеїв, принципів створення музейної експозиції, методології підбору експозиційного матеріалу, художнього оформлення музейних експозицій.

Основні завдання:

- ознайомити студентів з розвитком музеєзнавства як науки;
- дати теоретичні знання з основ музейництва та музейної справи;
- вивчення понятійно-категоріального апарату дисципліни;
- розглянути музеї та галереї за їх функціональною складовою;
- проаналізувати нормативно-правові засади функціонування галерей та музеїв;
- набуття практичних навичок щодо виявлення та використання культурно-рекреаційного, туристичного потенціалу вітчизняних галерей;
- формування вмінь творчого пошуку сучасних трендів (ідей) щодо розвитку музейної та галерейної діяльності.
- дослідження світової та вітчизняної практики з музейного менеджменту;
- отримання практично орієнтованого знання про механізми забезпечення культурно-рекреаційних потреб людини в музеях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти **компетентностями:**

загальними:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності

ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК6. Здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел

ЗК7. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань

ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді

ЗК13. Здатність планувати час та управляти ним

фаховими:

ФК1. Знання та розуміння предметної області своєї професії

ФК2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці

ФК7. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту

ФК8. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал

ФК12. Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу

ФК13. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни формуються **знання:** історії виникнення та розвитку найвідоміших музеїв світу, зокрема України та рідного краю; основних етапів становлення музеології як наукової та навчальної дисципліни, а також історії розвитку практичної музейної справи з усіма її регіональними особливостями; походження та значення музейної термінології; основних положень закону України «Про музеї та музейну справу»; основних видів музейної роботи; видів експозиційних матеріалів та етапів науково-експозиційної роботи; суть музейної експозиції, основні методи побудови експозицій, що таке експонат і експозиційні матеріали; методика та основні етапи створення музейних експозицій, методи створення експозицій в основних профільних групах музеїв; основні принципи художнього проектування музейних експозицій; правил проведення екскурсій і вимоги до екскурсоводів; основ музейного менеджменту.

вміння: грамотно організовувати роботу над експозицією; орієнтуватись у науковій та періодичній музеєзнавчій літературі із актуальних проблем дисципліни, відбирати з цієї інформації найголовніше, вміти систематизувати її; мати навички складання тематико-експозиційного плану; створювати науково-допоміжні експозиційні матеріали; складати супровідні тексти та фотоматеріали; формулювати та вдосконалювати дослідницьку задачу, для вирішення якої проводити збір необхідної інформації; критично аналізувати історичні джерела та наукову літературу; створювати гіпотези, здійснювати порівняльний аналіз фактів, подій та явищ і на їх основі формулювати висновки; пояснювати історичні терміни; застосовувати свої знання в професійній діяльності, презентувати написані тексти та робити усні презентації різного обсягу й складності.

здатності: демонструвати розуміння загальних тенденцій розвитку музейної справи в Україні та світі; аналізувати експонати відповідно до їх профілю; пояснювати основні поняття та категорії дисципліни; пояснювати форми та напрями музейного менеджменту та інформаційних новацій; пояснювати специфіку діяльності різних типів музеїв; визначати напрями фондової роботи та умови зберігання музейних експонатів; характеризувати основні етапи підготовки до створення музейної експозиції; застосовувати методика підготовки та проведення екскурсій; характеризувати методика розробки робочих планів та звітів музею; володіти методикою організації виставок.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. Основи музеєзнавства і екскурсознавства.

Тема 1. Музеєзнавство як наукова дисципліна.

Тема 2. Зародження і розвиток музеїв та музейної справи. Історія розвитку музейної справи в Україні.

Тема 3. Класифікація музеїв і основні напрями роботи музеїв.

Тема 4. Ринкові засади музейного менеджменту й маркетингу. Налагодження PR-комунікацій між музеєм та суспільством.

Тема 5. Організація екскурсійної справи у музеях.

Тема 6. Технологічні основи проведення екскурсії.

Тема 7. Професійна майстерність та особистість екскурсовода.

Змістовий модуль 2. Музей у світлі вимог сучасності.

Тема 8. Географічно-туристична пам'яткознавча характеристика визначних музеїв України.

Тема 9. Перспективи інтеграції українських музеїв у регіональні, національні та міжнародні музейні організації.

Тема 10. Музейна мережа півдня та сходу держави.

Тема 11. Музейна спадщина Середнього Подніпров'я

Тема 12. Музейна спадщина Карпатського туристичного регіону

Тема 13. Організація екскурсійної справи у музеях та в практиці культурологічного туризму

Тема 14. Законодавство України про охорону і використання пам'яток історії і культури.

Тема 15. Пам'ятки і об'єкти музеєзнавства у Харкові і Харківській області.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Міністерство Закордонних справ України <http://www.mfa.gov.ua/>

Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>

Представництво Європейського Союзу в Україні:

http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/index_uk.htm

Інститут зовнішньої політики Дипломатичної академії України при МЗС України
<http://fpri.kiev.ua/>